

Vodný Žurnál

Štvrťročník
7. ročník 2/2015

Prinášame Vám to najcennejšie...

Športové hry VVS, a.s.
Košice 2015

5

Aktuality str. 3

Aj pri činnostiach, pod ktoré sa podpisujú falošní vodári,
platí staré porekadlo: Opatrnosti nikdy nie je dost'

Svetový deň vody v znamení detskej radosti

Keď obec vykročí nesprávnou nohou...

Deň detí s VVS, a.s.

Športové hry VVS, a.s. Košice 2015

6

O vode str. 12

Príbeh vody zo Stariny

O ľuďoch str. 16

Ing. Nataša Riganová:

Musíme sa venovať aj horúcim témam

7

Vodárov klobúk str. 17

Vodárov klobúk

Relax str. 19

Vtipy

Nájdí 10 rozdielov

8

12

19

17

Vodný žurnál – časopis Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Komenského 50, 042 48 Košice, 040 01. www.vodarne.eu.

Vydavateľ: Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, Košice 040 01. **Šéfredaktor:** Mgr. Martina Hídvéghyová, **e-mail:** hidveghyova@penelopa.sk, **Zástupca šéfredaktora:** Mgr. Adriana Marušinová **e-mail:** marusinova@penelopa.sk, **Zodpovedný redaktor:** PhDr. Peter Furmaník, **Redaktori:** Helena Sviatková, Helena Sičáková, Ing. Jana Petráková, Henrieta Krištofová, Jana Pavliková, Mgr. Ivana Adamečková, Bc. Eva Harakalová, Gabriela Liptáková, Alena Pangráčová-Piterová. **Sídlo redakcie, príjem inzercie:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, Košice 040 01, **tel./fax:** +42155 677 00 76. **Grafika a sadzba:** Agentúra PENELOPA, s.r.o., **Tlač:** Rotaprint Košice. Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, grafiky a fotografií vrátane údajov v elektronickej podobe, len s predchádzajúcim písomným súhlasom redakcie. Nepredajné.

Aj pri činnostiach, pod ktoré sa podpisujú falošní vodári, platí staré porekadlo:

Opatrnosti nikdy nie je dosť

„Bývam prechodne v Humennom na Sídlišku II (presnú adresu neuviedim). Bolo to v stredu 15. apríla, keď popoludní, mohlo byť asi štvrt na päť, zazvonili pri mojich domových dverách dve osoby (muž a žena). Obaja boli slušne oblečení a priamo ma oslovili priezviskom. Ponúkali mi kontrolu tlaku vody a zníženie prietoku vody, no nepredstavili sa,“ začala svoje rozprávanie pani Mgr. Anna Duňová, ktorá vo VVS pracuje ako vedúca oddelenia call centra (centrum sídli v Humennom v priestoroch tamojšieho závodu - poznámka red.).

„Trochu som sa neovládla a rázne som tých dvoch vyhodila a zabuchla dvere. Po zhodnotení celej situácie som si ale uvedomila, že v bloku máme aj starších ľudí a tak som vybehla z bytu. Žiaľ, vo vchode už nikto nebol,“ uviedla pani Duňová a dodala, že následne kontaktovala správcu bytového spoločenstva, ktorý jej potvrdil, že zo Sídliška II majú hlásených viacero podobných prípadov.

Trestný zákon: Podvody a krádeže

Rozprávanie vedúcej call centra ilustruje smutnú skutočnosť, že na východnom Slovensku sa v poslednom čase až priveľmi rozmohli prípady podvodníkov a zlodějov, ktorí navštevujú obyvateľov miest a obcí a vydávajú sa za pracovníkov VVS sa pod rozličnými zámienkami snažia dostať do ich bytov a domov.

Ak im to vyjde, tak ich obeťami sú zväčša staré a osamelé žijúce osoby, ale polícia upozorňuje, že to nie je pravidlo. Podvodníci a zloději sa pokúšajú dostať aj do domov a bytov mladších obyvateľov, ako to napokon ukazuje aj príklad pani Mgr. Duňovej.

Z hľadiska trestného práva ide zväčša o trestné činy podvodu (podľa paragrafu 221) a krádeže (podľa paragrafu 212 Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších zmien

a doplnkov) v štádiu pokusu. Väčšine páchatel'ov vydávajúcich sa za pracovníkov VVS, hovoríme im skrátene falošní vodári, sa totiž podviesť a okradnúť svoje obeť nepodarí, preto často zostáva len pri pokusoch. Páchatelia sa buď zľaknú, keď napríklad u susedov sa náhle otvoria dvere a zjaví sa v nich statná postava a tak rýchlo utekajú preč alebo zistia, že človek, ktorého si vyhľadali, nie je doma sám alebo je príliš ostrážitý a nedôverčivý a nedá sa obalamutiť.

Ale sú, žiaľ, aj opačné prípady, kedy ľudia doplatia na falošných vodárov. Za mnohé uvedme prípad,

ktorý sa na jar v roku 2014 udial v byte staršej ženy bývajúcej v mestskej časti Košice - Sever.

Od odstávky po kuchynský odpad

Podľa správ, ktoré polícia poskytla médiám, neznáma žena, ktorá sa predstavila ako pracovníčka Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, vošla do bytu 81-ročnej dôchodkyne pod zámienkou vykonania odpočtu stavu vodomera.

Povedala jej, že v dome celý týždeň nebudú mať vodu, lebo bude odstávka a vodárenská spoločnosť im preto prispieva sumou 100 eur na kúpu minerálok, pričom podotkla, že u seba má len 200-eurovú bankovku a že jej teda musí vydať 100 eur. Dôverčivá obyvateľka vybrala z barovej skrinky 100 eur a dala ich neznámej žene. Tá potom odpútala jej pozornosť s tým, že požadovala sprístupnenie odtoku kuchynského odpadu.

Žena sa tvárila, že si robí svoju „vodárenskú prácu“ a kontroluje odpadovú rúru, no z bytu nepozorovane odišla. „Dôchodkyňa po jej odchode zistila, že z barovej skrinky jej chýba aj zvyšná hotovosť 200 eur. Takto ju páchatelka pripravila celkovo o 300 eur,“ informoval vtedy médiá košický policajný hovorca Alexander Szabó.

Ako ďalej uviedol, vyšetrovateľ začal trestné stíhanie vo veci zločinu krádeže a páchatelke, ak ju vypátrajú, hrozí za tento skutok trest odňatia slobody vo výmere tri až desať rokov. „V tejto súvislosti polícia odporúča seniorom, aby si overovali totožnosť pracovníkov, ktorí prišli odpísať stav vodomera, elektromeru alebo plynomeru a aby žiadali od nich predložiť preukaz,“ zdôraznil policajný hovorca. Zavolať by však mali do príslušnej spoločnosti, aby zistili, či ich návšteva je oprávnená, a v prípade podozrivého správania sa takejto osoby kontaktovať aj políciu.

Najlepšou prevenciou je ostražitosť

V záujme objektívnej pravdy treba uviesť, že problém falošných vodárov sa netýka len VVS, ale sa s ním stretávajú aj v ostatných vodárenských spoločnostiach na Slovensku a navlas podobné problémy riešia i pracovníci ostatných regulovaných sieťových odvetví (plynári, energetici atď.). Aj ich skúsenosti ukazujú, že v hre sú dve veci - prevencia zo strany príslušnej spoločnosti a ostražitosť obyvateľov.

V téme pokračujeme rozhovorom s pani Mgr. Duňovou.

• **Pracujete ako vedúca call centra, čo znamená, že vy i vaše pracovníčky denne prichádzate po telefónnych linkách do styku so zákazníkmi VVS i s ďalšími občanmi. Stáva sa, že Vám ľudia volajú aj kvôli podozrivým návštevám falošných vodárov?**

„Áno, samozrejme. Dost často zaznamenávame hlásenia o podozrivých osobách. A

dokonca aj v ten deň, keď zazvonili pri mojej vchodových dverách neznáme osoby, ktoré mi ponúkali kontrolu tlaku vody a zníženie prietoku vody, sme na linku call centra prijali dva hovory z okresu Michalovce, ktoré riešili takúto situáciu. Možno aj preto do mňa vošla strela, keď zazvonili práve u mňa a zabuchla som pred nimi dvere.“

• **Na čo sa v tomto smere volajúci pýtajú?**

„Chcú vedieť, či ide o pracovníkov vodárenskej spoločnosti.“

• **A čo by ste Vy osobne i z titulu funkcie vedúcej call centra odporúčali zákazníkom VVS i širokej verejnosti? Ako majú postupovať? Ako sa majú chrániť pred falošnými vodármi?**

„Odporúčam vždy si overiť totožnosť podozrivých osôb. Zamestnanci vodárenskej spoločnosti majú na sebe služobný odev s logom VVS, na požiadanie sa musia preukázať služobným preukazom a v teréne nikdy nepracujú s hotovosťou! To sa smie len v zákazníckych centrách (ZC). Verejnosť má možnosť zavolať na linku nášho call centra, kde vieme operatívne overiť totožnosť zamestnancov VVS (či už cez dochádzkový systém alebo priamo na personálnom oddelení). Dôležité je, aby naši klienti i ostatná verejnosť bola opatrná a nedôverovala každému, kto zazvoní pri dverách. Ide najmä o to, aby sa ľudia držali starej osvedčenej zásady - nepúšťať do svojich bytov a domov osoby, ktoré nepoznajú.“

Bola tam aj špinavá blondínka

Väčšina krádeží a podvodov páchaných falošnými vodármi, či už pokusov alebo aj dokonaných trestných činov, zostáva neobjasnená. Často je za tým veľmi vágny, nepresný popis páchatelov. Na ilustráciu prinášame citát z jedného vyšetrovacieho spisu, kde 61-ročný majiteľ bytu takto popísal páchatelov: „Boli to dve ženy, jedna vyššia, jedna nižšia, jedna z nich bola taká, ako sa hovorí, špinavá blondínka, ale teraz fakt neviem ktorá to bola, či tá nižšia alebo vyššia... Obidve však boli zhruba stredného veku.“

Polícia pri objasňovaní takýchto prípadov zisťuje, že páchatelia sa na požiadanie neraz aj preukážu príslušným preukazom a hoci nie je dnes žiaden problém vyrobiť si hocikaký preukaz, polícia predpokladá, že často môže ísť aj o skutočné preukazy napríklad dôchodcov, ktorí už v príslušnej spoločnosti nepracujú a služobný preukaz „majú niekde pohodený“, ani sami nevedia kde.... Vedúci útvaru ľudských zdrojov JUDr. Ján Šmídt však prednádávnom pre časopis Vodárenské pohľady spresnil, že pri skončení pracovného pomeru (napr. z dôvodu odchodu do starobného dôchodku a podobne) je každý zamestnanec VVS povinný preukaz zamestnanca odovzdať na útvar ľudských zdrojov, resp. poverenému zamestnancovi závodu, ktorý ho následne zašle na útvar ľudských zdrojov.

„Preukazy zamestnancov, ktorých pracovný pomer skončil, sú následne znehodnotené - skartované a nie je možné ich ďalej použiť ani nijako zneužiť,“ zdôraznil.

Upozornenie namiesto pointy

Aj napriek prevencii prípadov falošných vodárov pribúda a preto nie je od veci zopakovať, čo VVS na svojom webe, ale aj inými kanálmi odporúča svojim klientom i širokej verejnosti:

• Zvýšiť opatrnosť a neohroziť tak seba a svoj majetok možnými podvodníkmi a zlodejmi.

• Pracovníci VVS - odpočtári - musia mať pri realizácii odpočtov služobný odev s logom VVS a musia sa preukázať služobným preukazom.

• Pracovníci VVS s hotovosťou nepracujú (t. j. nedoručujú ani nevyberajú od odberateľov hotovostné peňažné prostriedky) a v žiadnom prípade neponúkajú na predaj nijaké produkty.

• Žiadni pracovníci VVS, vrátane odpočtárov, nikdy nekontrolujú a nerobia zásahy ani opravy vnútorných rozvodov vodovodu a kanalizácie (v bytoch, rodinných domoch a podobne), lebo tieto rozvody nie sú súčasťou verejného vodovodu ani verejnej kanalizácie!

(fur.)

foto: archív redakcie

Svetový deň vody v znamení detskej radosti

Oslava Svetového dňa vody priniesla vďaka VVS, a.s. radosť niekoľkým deťom, ktoré mali chuť a odvahu zapojiť sa do rôznych súťaží. VVS, a.s. vyhlásila v časopise Vodníček súťaž pre deti ZŠ s názvom Modrý svet. Úlohou detí bolo výtvarné zobrazenie krásy vody v jej rôznych podobách, význam jej ochrany a dôležitosť racionálneho, ale zároveň citlivého prí-

autobusom na jeden z vodárenských objektov si užila vďaka Rebece Máteovej, celá trieda 2. ročníka zo ZŠ Zakarpatská v Rožňave (obr. 5). Pre mimoriadnu angažovanosť celej triedy v súťaži sa vedenie VVS, a.s. rozhodlo urobiť radosť aj Jakubovi

stupu k vode zo strany nás, ľudí. Do 1. júna mali žiaci 1. a 2. stupňa ZŠ možnosť posilať svoje výtvarné práce na danú tému. Ocenení boli traja jednotlivci z prvého stupňa ZŠ a traja z druhého stupňa. Tí získali nielen kvalitné bluetooth

slúchadlá, ale zároveň sadu výtvarných pomôcok v atraktívnom boxe pre všetkých svojich spolužiakov. Mimoriadne úspešní boli v kategórii 2. stupeň ZŠ školáci z Michaloviec, ktorí obsadili prvé, druhé aj tretie miesto. Z kvalitných bluetooth slúchadiel sa tak tešili: Dominika Puchírová, 14 rokov (obr. 2, 1. miesto), Denisa Rudincová, 13 rokov (2. miesto), Viktória Hudiová, 12 rokov (3. miesto). V kategórii 1. stupeň ZŠ boli najúspešnejší: Tarmarka Antónia Erby, 8 rokov (obr. 4, 1. miesto, ZŠ Jána Švermu, Michalovce), Liana Gamráthová, 1.C (obr. 1, 2. miesto, ZŠ Mateja Lechkého, Košice), Alexandra Horgošová, 2. ročník (3. miesto, ZŠ Ondavské Matiašovce). Všetkým výhercom odovzdali ceny osobne zástupcovia VVS, a.s., riaditelia jednotlivých závodov. VVS, a.s. vyhodnotila aj súťaž s názvom „Otestuj sa a vyhraj!“ v časopise Vodníček. Ak si detskí čitatelia pozorne prečítali časopis Vodníček, nemali problém odpovedať na 7 otázok v teste. Správnymi odpoveďami sa tak zapojili do žrebovania o výlet pre celú triedu novým, moderným autobusom VVS, a.s. do niektorého z vodárenských objektov, alebo do vodárenského múzea v Michalovciach. Napriek tomu, že mal byť ocenený len jeden výherca, na výlet autobusom šli dve triedy. Pohodlnú jazdu atraktívnym

Železníkovi a jeho triede na Gymnázium Jána Adama Raymana v Prešove (obr. 3). Tí sa viezli krásnym autobusom do Environmentálneho vodárenského vzdelávacieho zariadenia v Michalovciach, aby sa tak pri podrobnom sprievodnom výklade mohli dozvedieť viac o histórii vodárenstva na Slovensku.

Ocenený bol aj výherca súťaže „Otestujte svoju pozornosť!“ v časopise Vodník. Princíp bol podobný ako pri detskej súťaži, test preveril pozornosť čitateľov časopisu a ich základné znalosti z vodárenskej tematiky. Stačilo teda len správne odpovedať na 8 otázok v teste a súťažiaci boli zaradení do žrebovania o víkendový pobyt v rekreačnom zariadení Vodár v Starom Smokovci od VVS, a.s.. Krásy Vysoké Tatier si bude vychutnávať Danko Magerová z Bardejova. Šťastnej výherkyni cenu osobne odovzdal riaditeľ závodu VVS, a.s., Mgr. Vladimír Novák.

Mgr. Adriana Marušinová
foto: archív redakcie

Keď obec vykročí nesprávnou nohou...

Tento rok je špeciálne bohatý na obecné kauzy s kontaminovanou vodou z obecného vodovodu. Tragická kvalita vody obyvateľov donútila zamýšľať sa nad otázkami, ktoré zrejme doteraz nevnímali ako podstatné.

Otázky súvisia s mierou zodpovednosti starostov obcí, ktorí ohrozujú ich zdravie, s témou Je pitná voda z verejného vodovodu naozaj drahá? Prečo tolerujeme my všetci fakt, že obce, v ktorých je vybudovaný skutočne finančne veľmi nákladný verejný vodovod sa naň jednoducho nenapoja? Kto je za to zodpovedný? Na analýzu situácie sme oslovili generálneho riaditeľa a predsedu predstavenstva VVS, a.s. Ing. Stanislava Hrehu, PhD., ktorý si našiel čas na krátky rozhovor pre Vodný žurnál.

Na Slovensku je dosť obcí, ktoré si samé prevádzkujú obecný vodovod. Aké sú skúsenosti s takouto správou vodovodov?

Žiaľ veľmi často je situácia taká, že starosta a obecné zastupiteľstvo, ako volený zástupca obce, hľadá najlacnejšie riešenie prevádzkovania vodovodu, ktoré však hraničí s ohrožovaním zdravia obyvateľov. Nie je ojedinelé, že prevádzkujú vodovody bez dodržiavania akýchkoľvek zákonných noriem a hygienických pravidiel, bez uvedomovania si dôsledkov. Ambícia je vytvoriť taký stav, aby mohli ponúknuť ľuďom najlacnejšiu vodu. To, že vôbec nespĺňa normy pitnej vody však vidieť nechcú. Argumentujú tým, že na rozdiel od možnosti prevádzkovania vodovodu vodárenskou spoločnosťou, ktorá by ho prevzala a garantovala by kvalitnú pitnú vodu, sami to zvládnu za nižšiu cenu. Ak by však ale obce ako prevádzkovateľ spĺňali

všetky nariadenia príslušných zákonov a noriem, nemohli by cenu pre obyvateľov obce znížiť pod ponuku vodárenských spoločností. Je totiž samozrejmé, že v cene vody sa odzrkadľujú všetky ekonomicky oprávnené náklady na výrobu a distribúciu vody, ktoré sú kontrolované Úradom pre reguláciu sieťových odvetví. To by ale museli predstavitelia takýchto obcí brať do úvahy aj zodpovednosť za zdravie obyvateľov obce...

Ako je možné, že sa takýto postoj vôbec toleruje? Čaká sa dokedy nedoľahnú na ľudí v obci vážne ochorenia? Potom sa bude hľadať vinník?

Máte pravdu, Slováci podľa realizovaných prieskumov sú ochotní platiť za elektrickú energiu, plyn, satelitnú televíziu, mobilné telefóny, cigarety, alkohol.... ale za to, čo je pre ich organizmus najdôležitejšie - kvalitnú pitnú vodu, bez ktorej neprežijú tri dni, nie. Je najvyšší čas na vnútorné imperatív, je však na nás ako si „utrasieme“ vlastné hodnoty...

Ďalšou témou sú ale obce, ktoré si nechali vybudovať vodovod a ľudia sa na neho nenapaja, pretože cena vody sa im zdá vysoká.

Ale je naozaj pitná voda taká drahá? Spočítajme si to.. Za tisíc litrov kvalitnej pitnej vody zaplatíte 1,572 Eur. Je to 0,001572 Eur za jeden liter. Na východnom Slovensku je priemerný odber 65 litrov na osobu a deň. To znamená desať centov na jeden deň. Za jeden mesiac je to 3,16 Eur. Ročne, pri rovnakej spotrebe na osobu, zaplatíte 38 Eur.

Cena vody je skutočne najčastejší argument obyvateľov a starostov obcí na nenapojenie, ale dal si niekto námahu, aby to spočítal? Narátal niekto, koľko balených vôd ročne kúpi jedna rodina? Okrem toho, že je balená v plaste a skladovaná rôznymi spôsobmi, je

niekoľkonásobne drahšia ako kvalitná voda z vodovodu. Ak 1,5l balenie lacnej fľaškovej vody stojí 80 centov, teda 1000 litrov stojí viac ako 580 Eur! V obciach dnes ľudia nakupujú balenú vodu, lebo sa boja piť vodu z obecného vodovodu „bohatú“ na dusičnany a iné škodliviny, tak prečo si ešte niekto myslí, že je pre neho voda z verejného vodovodu drahá?

65 litrov je denná spotreba na pitný režim, sprchovanie, varenie a pod. Balenú vodu používajú dnes obyvatelia dotknutých obcí len na pitie. Človek denne potrebuje na pitie cca 3 litre vody denne, čo za balenú vodu predstavuje cca 1,60.- Eur a ročne 584,-Eur, kým za vodu z vodovodu na pitie v rovnakom objeme za rok zaplatíme iba 1,70 Eur! Voda z vodovodu stojí len 0,0047 Eur za 3 litre. Čo je potom drahé!“

Je to ale na obciach, majú predsa svojich starostov, zastupiteľstvá...

Paradoxne práve starostovia majú spočiatku výrazný záujem na tom, aby sa v ich obci postavil vodovod. Argumentujú zámerom sprístupniť obyvateľom kvalitný pitný režim, na ktorý si v dnešnej dobe robíme nárok ako na životný štandard. Na jeho výstavbu prispeje štát aj EÚ a obyvatelia sa naň nenapoja, lebo považujú vodu z vodovodu za drahú, keď vodu v studni majú zadarmo.... Prečo my všetci teda platíme výstavbu vodovodu niekomu, kto sa nenapojí? Často ide o obce s problémovými zdrojmi vody, pretože obsahujú veľa dusičnanov a ich výdatnosť je obmedzená. Keď vodárenská spoločnosť postaví vodovod, ktorý je skutočne finančne nákladným projektom, obyvatelia sa nenapoja a celá veľká investícia bola zrazu zbytočná...

Ďakujem za rozhovor.

Mgr. Martina Hidvéghyová

Deň detí

1. jún je deň, ktorý si užívajú všetky deti bez ohľadu na vek, je príležitosťou, ako výnimočne prejsť svoje rodičovské city voči tým, ktorí sú pre nás najdôležitejší – deti. Spríjemniť tento sviatok sa snaží každoročne aj Východoslovenská vodárenská spoločnosť deťom svojich zamestnancov a pripravuje pre ne podujatie plné hier a zábavy. 31. mája sa areál Čičky v Košiciach už skoro ráno zaplnil nadšenými deťmi, ktoré sa vrhli do pripravených súťa-

ží. Do 13.-tej hodiny mali čo robiť, aby stihli absolvovať 8 súťažných disciplín pod dohľadom skúsených animátorov. Záujem bol veľký aj vďaka sladkej motivácii, šikovné deti mohli vyhrať sladkosti, ale aj množstvo hračiek a plážových hier na blížiaci sa prázdniny. Za absolvovanie každej disciplíny deti získali na svoj putovný diplom nálepku a body, za ktoré si mohli vy-

brať odmenu zo „stonožkového bufetu“. Tí menej súťaživí si mohli zaskákať na nafukovacom hrade alebo sa previezť na koni. Areál sa rýchlo zaplnil aj pomalovanými tvármi, keďže o túto aktivitu bol takisto veľký záujem. Deti zabavila aj diskotéka s bublinkami, ktorá ukončila toto dopoludnie plné hier a súťaží, v príjemnej atmosfére horúceho letného počasia. **Mgr. Adriana Marušinová**
foto: Marián Horňák

Športové hry VVS, a.s.

Košice 2015

Pijeme
zdravú vodu
z vodovodu

Druhý júnový piatok patrili priestory a športoviská Hotelovej akadémie na Južnej triede v Košiciach všetkým zamestnancom VVS, a.s., ktorí majú športového ducha. Športové hry VVS, a. s. sa po ôsmich rokoch vrátili do Košíc, tentokrát pod organizátorskú taktovku Generálneho riaditeľstva.

Organizačný výbor v zložení zamestnancov GR na čele s výrobo-technickým riaditeľom VVS, a.s. p. Rudolfom Kočiškom, vzal na seba neľahkú úlohu, s ktorou sa popasoval priam hrdinsky. Mohli sme tak prežiť perfektne naplánovaný deň plný športu a zábavy, za ktorým sa ale skrývali hodiny tvrdej práce a stretnutí organizačného výboru (foto vľavo hore), z ktorých Vám prinášame aj obrazovú dokumentáciu. Prípravy začali dávno pred oficiálnym termínom hier,

kedy sa odohrali kvalifikačné zápasy jednotlivých družstiev v kolektívnych športoch, riešilo sa technické a materiálne zabezpečenie, výber programu, ako aj orga-

nizácia dopravy. To všetko smerovalo k dátumu 5. 6. 2015, kedy sa všetci športuchtiví zamestnanci stretli na pôde Hotelovej akadémie, aby si zmerali svoje sily v kolektívnych aj individuálnych športových disciplínach. Po úvodnom potlesku, ktorý patril cheerleaderkám HC Košice – tanečniciam z tanečného štúdia Hviezdička, hostí privítal generálny riaditeľ VVS, a.s. Ing. Stanislav Hreha a viceprimátorka mesta Košice MUDr. Renáta Lenártová. Niekoľko slov a organizačných pokynov predniesol aj predseda organizačného výboru p. Ru-

dolf Kočiško. Po predstavení vedúcich jednotlivých športových disciplín a rozhodcov sa vodári pustili do športového zápolenia v týchto športových disciplínach: letný cross (ženy, muži), malý futbal, nohejbal, tenis (dvojhra, zmiešaná štvorhra), stolný tenis, volejbal (ženy, muži), rybolov a bowling.

Počasie bolo ako na objednávku a tak prialo športovým výkonom na vonkajších ihriskách, ale aj v telocvičniach, či športovej hale, kde mohli vodári ukázať svoju šikovnosť, výdrž a tímovú hru. Na to, či zápolenia prebiehali v duchu fair play dohliadali svojim prísnyom okom rozhodcovia a organizačný výbor a v jedenástich disciplínach určili víťazov, ako aj poradie úspešnosti závodov. Prvé miesto si vybojovali zamestnanci závodu Rožňava, z druhého miesta sa tešil organizátor športových hier, Generálne riaditeľstvo a cenu za tretie miesto si domov odnášal závod Svidník.

Na úspešných súťažiach čakali víťazné trofeje, atraktívne ceny a po vyhlásení výsledkov aj nezabudnuteľný kultúrno-spoločenský program. Zábavu najskôr rozprúdilo vystúpenie skvelej košickej tanečnej skupiny Outbreak, do tanca vodárom zaspievala semifinalistka československej Superstar a českej tanečnej súťaže Stardance Lina Ma-

Športové hry 2015 - výsledková listina

	1. miesto	2. miesto	3. miesto
Letný cross muži	Závod Bardejov	GR	Závod Humenné
	Bc. Jakub Šatánek	Ing. Gabriel Sabo	Rndr. Rudolf Zeľo
Letný cross ženy	GR	Závod Košice	Závod Prešov
	Ing. Zlatica Masarykova	Ing. Fedáková Viktória	Váhovská Mária
Volejbal muži	Závod Svidník	Závod Bardejov	Závod Prešov
Volejbal ženy	GR	Závod Rožňava	Závod Košice
Tenis muži dvojhra	Závod Rožňava	GR	Závod Košice
	Vladimír Trnečka	Ing. Stanislav Kentoš	Igor Babjak
Tenis zmiešaná štvorhra	Závod Rožňava	Závod Košice	Závod Humenné
	Ing. Katarína Laciaková, Benco Dušan	Ing. Jana Kováčová, Peter Zvirinský	Anna Duňová, Vladimír Čop
Stolný tenis	Závod Rožňava	Závod Trebišov	Závod Svidník
	Ing. Ďurman Milan , Hrbál Ján	Podskoč Ján , Bíreš Miloslav	Najdúch Ján , Vasil Štefančo
Nohejbal	Závod Rožňava	GR	Závod Humenné
	Dráb Ľuboslav, Michalský Slavomír, Brindzák Dušan	Mráz Marian, Mgr. Macej Jaroslav, Ing. Rigan Ján	Macko Pavol, Fedorčák Marian, Čerhit Igor
Malý futbal	Závod Rožňava	Závod Trebišov	Závod Vranov
Bowling	GR	Závod Košice	Závod Svidník
	Ing. Stanislav Hreha, PhD.	Ing. Fedák Gabriel	Ing. Bartko Michal
Rybolov	Závod Svidník	GR	Závod Rožňava
	Jozef Baran	Juraj Pencák	Ing. Ladislav Bujanský
Celkový víťaz	Závod Rožňava (18 bodov)	GR (14 bodov)	Závod Svidník (7 bodov)

er a do rána pesničky mixoval DJ Martin Molnár. Vodári sa tak po skvelých športových výkonoch zaslúžene odreagovali a opäť sa potvrdila zmysluplnosť tejto akcie. Taktiež úroveň športových hier sa každý rok zlepšuje, čo zároveň motivuje nasledujúcich usporiadateľov k stále profesionálnejšej organizácii a zvyšovaniu úrovne tejto športovo-spoločenskej akcie. Budúci rok bude mať možnosť kvalitnú úroveň tohto podujatia opäť o stupeň vyššie závod Vranov nad Topľou. Už teraz sa tešíme ☺

Absolútnym víťazom minuloročných športových hier sa stal závod Rožňava, preto sme pred začiatkom ŠH vypovedali riaditeľa závodu Rožňava, p. Prcúcha a opýtali sme sa ho na tohtoročnú prípravu:

Nikdy nepodceňujeme prípravu na túto súťaž, snažíme sa pripravovať cieľavedome aspoň tri mesiace pred súťažou, tak že vytvárame príležitosti pre zamestnancov, aby si mohli natréňovať jednotlivé disciplíny.

Okrem jednoznačnej prevahy v tenise ste uspeli aj v kolektívnych športoch ako malý futbal a nohejbal. Ako prebiehali tréningy týchto družstiev?

Pripravil som im špeciálny tréningový plán, takže museli trénovať ☺ Ale nie, samozrejme chceli a mali záujem sa na súťaž čo najlepšie pripraviť, pretože ako som už spomínal, prípravu nepodceňujeme a venujeme jej dostatočný čas.

Vy, pán riaditeľ ste boli úspešný v bowlingu, ale predsa len minulý rok ste obsadili „až“ druhé miesto. Ako prebehla Vaša príprava? Predvediete nám tento rok nejakú špeciálnu techniku hry?

Špeciálnu taktiku nemám, ale musím sa priznať, že som bol trénovať asi trikrát a samozrejme budem prvý ☺

Takže ambície vášho závodu sú vysoké.

Áno, veríme, že aj tento rok obhájime prvenstvo, aj keď to bude veľmi náročné, lebo Generálne riaditeľstvo sa nás snaží vymeniť v úlohe ab-

solútného víťaza, ale sme bojovníci a verím, že sme dostatočne pripravení obhájiť titul.

My už teraz vieme, že slová pána riaditeľa neboli len zbožným priáním, ale závod Rožňava skutočne s prehľadom titul absolútného víťaza obhájil a dokonca bol ešte úspešnejší ako predchádzajúci rok, keď sa umiestnil na jednom z prvých troch miest v siedmich súťažných disciplínach a prvé miesto získal dokonca päťkrát. Pán riaditeľ môže byť na svojich športovo zdatných zamestnancov právom hrdý.

Od pána riaditeľa sme sa dozvedeli ešte jednu pikošku, keď nám prezradil, že v súťaži ženského volejbalu proti sebe odohrali zápas matka s dcérou, p. Tompošová st. v drese Rožňavy a jej dcéra za družstvo košického závodu. Prezradíme Vám, že úspešnejší bol, ako inak, závod Rožňava.

Mgr. Bibiána

Kostrejšová

foto: Marián

Horňák

Prinášame Vám to najcennejšie...

Príbeh vody zo Stariny

„Väčšina našich úpravní vôd je už zastaralých a potrebuje modernizáciu a najmä vybavenie novými špičkovými technológiami, aby sme zákazníkom mohli s nižšími nákladmi naďalej dodávať kvalitnú a zdravú pitnú vodu. Jednou z nich je aj úpravná v Stakčíne, ktorá potrebuje celkovú rekonštrukciu, o čom sa presvedčíme na vlastné oči,“ hovorí hlavný rozprávač Príbehu vody zo Stariny, investičný riaditeľ VVS pán Ing. Róbert Hézsely.

Ako ďalej dodá, „Táto úpravná si osobitnú pozornosť zasluhuje aj preto, že ide o náš najväčší zdroj vody a projekt jej intenzifikácie a modernizácie je naším najväčším projektom v tomto Programovacom období. A už len ako zaujímavosť uvediem, že je to najväčšia úpravná na celom Slovensku. Rozprestiera sa na ploche viac ako štyroch hektárov.“

Spolurozprávačmi príbehu sú vedúci Hospodárskeho strediska (HS) vodárenského systému Starina - Košice RNDr. Vladimír Roško a vedúci prevádzky HS v Stakčíne Ing. Jozef Dunaj. Všetci traja sa zhodli v tom, že história okolo Stariny je možno pohnutá a rozporuplná, ale zaujímavá. Ale dôležitejšie je, že zákazníci VVS už 30 rokov dostávajú zo Stariny čistú a zdravú pitnú vodu.

Nad jej kvalitou a zdravotnou bezpečnosťou bdejú okrem pracovníkov vlastných laboratórií VVS aj príslušné regionálne úrady verejného zdravotníctva (RÚVZ). Voda zo Stariny je neustále podrobovaná prísnej a systematickej kontrole na všetkých stupňoch - od zdroja cez úpravnú, distribúciu a zásobné vodojemy až k spotrebiteľovi. Od roku 1984, kedy bola ÚV Stakčín spustená do prevádzky, pracovníci RÚVZ ani v jed-

nom jedinom prípade nezistili zdravotne nevyhovujúcu vzorku pitnej vody! Dalo by sa teda povedať, že VVS sa má čím chváliť.

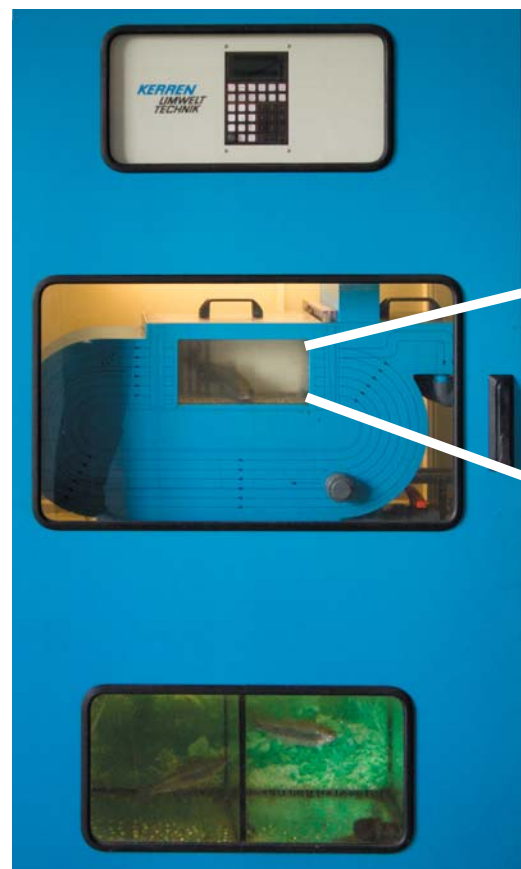
Ale nič na tom nemení fakt, že samotná úpravná je už zastaralá, nemoderná a nevyhovujúca. A potrebuje intenzifikáciu a celkovú rekonštrukciu. Vyzbrojení fotoaparátmi, reportážnymi diktafónmi a kvadrokoptérou (dronom vybaveným zvedavou kamerou) sme sa tam šli pozrieť.

Zastávka prvá: Stakčín

Mnohí si myslia, že stakčinská úpravná bola postavená kvôli nedostatku vody v Košiciach a Prešove, kedy v týchto mestách tiekla hodinu-dve denne, čo z tých neskôr narodených si nik nevie ani len predstaviť! Voda nebola na sídliskách ani v centrálnych častiach miest. Košice a Prešov tak ako teraz, aj v 80-tych rokoch minulého storočia boli významnými centrami stredných a vysokých škôl. A vtedy, keď sa medzi študentkami začal vo veľkom šíriť svrab a iné choroby, pri ktorých práve nedostatočná hygiena napomáha ich hromadnému šíreniu, sa najvyššie

stranícke a štátne orgány vtedajšieho Československa chytli za hlavu.

Príkaz dňa z Prahy a Bratislavy bol jednoznačný a formulovaný v rozsiahlom uznesení, ktorého hlavné dve vety zneli takto: Urýchlene zabezpečiť pre obyvateľov štu-

dentských domovov v Košiciach a v Prešove dostatok pitnej vody! A zároveň zabezpečiť vodu aj pre obyvateľov košických a prešovských sídlisk.

Nie, výstavba ÚV Stakčín s tými horúcimi chvíľami naozaj nemala nič spoločné. V tých časoch už totiž riadne fungovala. Odoberala a upravovala vodu z toku Cirochy, ktorá pramení v nadmorskej výške 765 metrov nad morom v husto zalesnenom prostredí čarovných Bukovských vrchov (Bieszczady) pod Ruským sedlom na slovensko-poľských hraniciach. Touto kvalitnou vodou mala pôvodne zásobovať oblasť od Humenného cez Vranov nad Topľou a Trebišov až po Slovenské Nové Mesto. Na to bola postavená! O Košiciach a Prešove nepadlo pri projektovaní a výstavbe úpravne fakticky ani slovo.

Až neskôr, keď po veľkých suchách vyskočili Košiciach, Prešove a v niektorých ďalších mestách obrovské problémy s vodou, zrak vtedajších straníckych a štátnych funkcionárov sa obrátil smerom na Stakčín. Napúšťaním vôd z Cirochy, ale aj z Ostružnice a ďalších menších tokov sa začala naplňovať Vodárenská nádrž (VN) Starina. Postupne sa kapacita stakčinskej úpravne, ktorá už odoberala vodu nie z rieky, ale z priehrady, musela zvýšiť z pôvodných 500 na terajších tisíc litrov za sekundu.

Stranická úloha bola splnená. Odvtedy prešli roky, desaťročia... Prakticky na všetkých objektoch a zariadeniach úpravne (s výnimkou niektorých moderných technológií) vidieť, že sú už morálne a fyzicky zastaralé, ale vďaka kvalitnej údržbe sú všetky funkčné a schopné bezpečnej a spoľahlivej prevádzky. Je pravda, že veľa z nich je energeticky náročných a ich údržba je komplikovaná pre nedostatok náhradných dielov. Aj preto sa zhodneme v tom, že rekonštrukcia je už nevyhnutnosťou. Naozaj je na ňu najvyšší čas!

Ing. Róbert Hézsely: „Úpravňa je v prevádzke nonstop už viac ako 30 rokov a ten čas sa na nej už výrazne odzrkadľuje. Samozrejme, medzitým prišli novšie a efektívnejšie technológie a začne pokročiť dopredu systémy riadenia a zabezpečovacie systémy.“

S tým všetkým sa v projekte ráta

„S jeho prípravou sme začali už pred niekoľkými rokmi. Zároveň v rámci prípravy sa robili aj poloprevádzkové pokusy, pri ktorých sa hľadali nové filtračné materiály. Výsledkom opakova-

ných testov je, že pôvodný kremičitý piesok sa nahradí novým filtračným materiálom - spekanými ílmi rôznej hustoty. Filtrácia vody tak bude rýchlejšia, účinnejšia, predĺžia sa pracie cykly a ušetrí množstvo energie. Ďalej spomeniem, že ocelové rozvodné potrubia v objektoch sa nahradia nerezovými, nebude potrebné ich neustále natierať a dôležité je aj to, že celková kapacita úpravne vzrastie z terajších 1000 na 1200 litrov za sekundu a voda sa už nebude chlórvať, ale o jej hygienické zabezpečenie sa postarajú nové moderné UV lampy.“

A čo všetko sa bude realizovať v rámci stavebnej časti projektu?

„Čo sa týka stavebnej časti, ráta sa napríklad so zamurovaním úplne zbytočných okien na hale i so zateplením fasády a novým zastrešením budov, ale aj s podhladmi a novým osvetlením. Pri rekonštrukcii sa využijú moderné hygienické stavebné materiály, napríklad korodujúce ocelové zábradlia sa nahradia nerezovými a ocelové schodišťa nahradia kompozitné materiály. Spevnia sa betónové plochy a nanovo bude oplotený celý areál aj s použitím tzv. žiletkového drôtu.“

Celkové náklady na rekonštrukciu predstavujú 27 miliónov eur. „Rozhodujúca časť prostriedkov bude z fondov EÚ a menšia časť zo štátneho rozpočtu i z vlastných zdrojov našej spoločnosti. Po schválení prostriedkov vypíšeme súťaž na dodávateľa a celá rekonštrukcia by podľa projektu mala trvať cca 18 mesiacov. Len pripomeniem, že všetky stavebné a rekonštrukčné práce sa budú robiť počas prevádzky úpravne, neplánujeme jej odstávku! Dodávateľa a subdodávateľa sa budú musieť režimu úpravne naplno prispôbiť,“ zdôraznil pán riaditeľ.

Na otázku, kedy by sa mohlo začať s prácami, uviedol: „Rátame s tým, že zhruba v polovici budúceho roka. Ak všetko dobre pôjde, ak projekt bude včas schválený a prostriedky uvoľnené, úpravňa by mohla byť definitívne vynovená a modernizovaná niekedy začiatkom roka 2018.“

Znížia sa náklady

„Nebolo by dobré, keby čitateľ nadobudol dojem, že ak je úpravňa nemoderná a zastaralá a mnohé veci sú tu prehnité a skorodované, napríklad schodišťa, že to má negatívny vplyv na kvalitu vody. Nemá! A to, čo bolo povedané na začiatku, že za viac ako 30 rokov hygienici nezistili ani jednu vzorku nevyhovujúcej vody, to platí!“ zdôraznil RNDr. Vladimír Roško.

Vzápätí dodal, že vďaka pripravovanej rekonštrukcii sa podstatne znížia náklady na výrobu a úpravu vody. „Budú namontované moderné a energeticky úsporné technológie a zariadenia. Ušetrí sa ľudská práca, počet pracovných síl sa bude môcť znížiť na minimum. A v každom prípade sa zlepší a zútulní pracovné prostredie pre obsluhu. Pozrite sa napríklad na tieto oceľové schody! Nevieť, ktorý projektant ich navrhoval, ale v tomto prakticky trvalo vlhkom prostredí, kde korodujú, ich v tej výške zospodu natierať nedokážeme! A takýchto príkladov je tu veľa. Preto sa rekonštrukcia bude robiť takpovediac od podlahy.“

Ing. Jozef Dunaj: „Ak môžem, rád by som doplnil, že na firmy, ktoré tu budú pracovať, budeme prísne dohliadať - čo robia, kde robia a ako to robia, pretože za zdravotnú bezpečnosť pitnej vody zodpovedáme my vodári. Odstávka nebude, rátame však s tým, že na nevyhnutne krátky čas sa môže dodávka vody niekedy prerušiť, ale spotrebiteľ to nepocíti. Máme totiž po trasách dostatok veľk kapacitných zásobných vodojemov. A ešte jedna myšlienka. Prerobia a zútulnia sa priestory aj z hľadiska exkurzií, ktorých tu máme neúrekom! Teraz musia obchádzať taký vlnkel a pokračovať nevlúdnu chodbičkou. Je to nedôstojné. Pre žiakov aj pre nás.“

Zastávka druhá: VN Starina

Po vybavení povolenia pre vstup do prísne stráženého areálu Vodárenskej nádrže (VN) Starina a fotografovanie objektu kvadrokoptérou sa púšťame do reportérskej práce.

Jarné slniečko nám pritom výdatne pomáha a na trblietajúcej sa krištáľovo čistej hladine vytvára prekrásne obrazy. Náladu nám nekaží ani vietor, ktorý občas dáva o sebe vedieť.

Hladinu hrajúcu pastelovými farbami pretína budova riadiacej a kontrolnej veže. „V jej suteréne je náš hlavný alebo presnejšie povedané - fakturačný vodomer,“ vysvetľuje doktor Roško. „Nie je to totiž tak, ako si mnohí ľudia myslia, že VVS má vodu zadarmo a draho ju predáva a čistý zisk ide do vrecák vodárov. My za vodu zo zdroja, v tomto prípade z vodárenskej nádrže, ktorá je majetkom štátu, riadne platíme. Preto je tu pod hladinou umiestnený ten fakturačný vodomer.“

Celý areál, ktorý spravuje Slovenský vodohospodársky podnik, je prísne strážený. Pri ochrane vodárenskej nádrže nemožno nič nechávať na náhodu a zabezpečiť ľuďom čistú pitnú vodu je zodpovedná robota. Vo vodárenstve predsa od nepamätí platí, že všetko sa začína od zdroja.

Ale tá starostlivosť musí byť po celej trase. Od vodárenskej nádrže cez úpravňu vody a nekonečné kilometre potrubí až k spotrebiteľovi. Keď pootočí kohútikom, dostane čistú a zdravú vodu, ktorú môže piť bez obáv - koľko len sa mu zachce! O to sa starajú pracovníci VVS. Nie je to ľahká úloha, veď potrubie z ÚV Stakčín po košické sídlisko Ťahanovce, kam priteká voda zo Stariny do Košíc, meria 126 kilometrov a doba zdržania je v priemere 99 hodín!

Tolko času trvá starinskej vode, kým pritečie do východoslovenskej metropoly. A po celý ten čas si musí zachovať požadovanú

kvalitu, musí byť čistá, svieža a zdravotne bezpečná. Za to zodpovedá kolektív vedený doktorom Roškom.

Tatrovky až do Londýna!

Ozaj, čo vieme o Starine? Je to vodárenská nádrž vybudovaná na hornom toku rieky Cirocha na území Národného parku Poloniny a všetka lesnícka i poľnohospodárska činnosť v ochranných pásmach podlieha veľmi prísne režimu, vrátane využívania ekologických olejov a pohonných hmôt.

Objem nádrže je 59,8 milióna metrov kubických a krištáľovo čistá voda dosahuje hĺbku takmer 50 metrov. Jej trblietavú hladinu obklopujú tiché lesy Bukovských vrchov opradených legendami. VVS ročne odoberie zo Stariny cca 15 a pol milióna kubických metrov kvalitnej vody. Odoberá sa z hĺbky okolo dvadsiatich metrov a na celkovej výrobe a dodávke pitnej vody vo VVS sa Starina podieľa zhruba jednou tretinou.

„Možno neviete, že táto hrádza je zemná a sypaná, pričom výška priehradného múra je 50 metrov. Bolo to toľko fúr nanosenej zeminy, že ak by sme - obrazne povedané - tie tatrovky zoradili za sebou do jedného prúdu, tá dlhá čiara by viedla zo Stakčína až do Londýna,“ spresňuje Ing. Dunaj.

Treba ale hovoriť aj o temných stránkach histórie. Vybudovanie VN Starina podobne ako výstavba iných veľkých vodných diel vo svete sa nezaobišlo bez plaču. Vyžiadala si násilné vysťahovanie a zlikvidovanie siedmich obcí Dara, Ostrožnica, Ruské, Smolník, Starina, Veľká Poľana a Zvala, pri kto-

rom asistovali zložky Zboru národnej bezpečnosti (predchodca dnešného Policajného zboru).

Okolo tri a pol tisíce obyvateľov týchto obcí nechcelo opustiť svoje domovy a cerkvi a nedovolilo likvidovať cintoríny, na ktorých mali pochovaných svojich predkov. Časom sa to ale začalo lámať, väčšina poslúchla a presťahovala sa do pripravených bytov (zväčša v Snine).

Ostávali však desiatky, možno stovky tých, ktorí sa s osudom zmieriť nechceli. Ozbrojení muži voči nim postupovali nekompromisne, podľa niektorých svedkov až neprimerane tvrdo. Fotografka a dokumentaristka Lucia Nimcová, rodáčka zo zatopenej obce Starina, ktorá pôsobí v Holandsku a Belgicku, v rozhovore pre český fotografický magazín DigiArena predčasom povedala, že s vynúteným odchodom sa dodnes nedokázala vyrovnáť: „Zánik dediny bol rýchly. Dodnes som sa nevyrovnala s osudom človeka bez rodného miesta. Rovnako zasiahnutá je celá rusínska komunita z tejto oblasti. Niektorí zomreli od smútku, iní začali piť, ďalší si sadli pred televízor a prežili pred ním zvyšok života.“

Chvíľu sledujeme ako sa slnečné lúče odrážajú na trblietajúcej sa hladine a unisono konštatujeme, že voda z tohto zdroja je čistá a zdravá a môžeme ju závidieť v mnohých kútoch sveta. Po rekonštrukcii stakčinskej úpravne bude jej zdravotná bezpečnosť a kvalita ešte lepšie zaistená. Pričinia sa o to aj pstruhy dúhové (*Oncorhynchus mykiss*) a lastúrniky (*Bivalvia*), ktoré sa nepretržite starajú o kvalitu vody a po rekonštrukcii zostanú ďalej slúžiť.

Pán doktor Roško sa však pousmeje a dodá: „Nielenže pstruhy a lastúrniky nám budú slúžiť i naďalej, ale uvažuje sa o rozšírení biologického monitoringu o riasy.“

Smartfón namiesto pointy

„Verím, že všetko pôjde podľa plánu a s rekonštrukciou stakčinskej úpravne by sa mohlo začať už v polovici budúceho roka. Okrem toho

by sme chceli do Programovacieho obdobia 2014 - 2020 zahrnúť aj rekonštrukciu úpravne na ďalšom našom veľkom povrchovom zdroji Bukovec na kopcoch nad Košicami,“ hovorí Ing. Hézsely.

Pána riaditeľa podpichneme slovami, či je to teraz „novinka“, že do rekonštrukcií sa konečne už dostali na Slovensku aj úpravne. „Áno, v istom zmysle je to novinka, keďže doteraz sme z európskych zdrojov dostávali peniaze len na rekonštrukcie a intenzifikácie ČOV-iek. Taká bola politika. V Čechách však už s úpravňami začali podstatne skôr. A tam už naozaj majú mnohé vynovené úpravne, dovoľm si povedať, že svetovej úrovne.“

Je to tak, pritakajú dr. Roško a Ing. Dunaj a dodajú, že viaceré české úpravne sú už takmer plnoautomatizované a vybavené najmodernejšími riadiacimi a komunikačnými technológiami: „Všetko, kompletné údaje a celý technologický postup, vrátane ovládania ventilov na prítokoch a odtokoch, možno detailne sledovať a riadiť na jednom smartfóne či malom tablete.“

Zhruba o dva a pol roka by to tak malo byť už aj v Stakčíne.

(fur.)

Foto: Marián Horňák, Roland Lengeň

Ing. Nataša Riganová: Musíme sa venovať aj horúcim témam

Konferencie Kvalita vody vo VVS, ktoré sa konajú pri príležitosti Svetového dňa vody (SDV), majú za sebou desať úspešných ročníkov. O nich, ale najmä o tom, aké závažné a zaujímavé témy čakajú tieto podujatia v ďalších rokoch, sme sa pohovorali s vedúcou Útvary chemicko-technologických činností Ing. Natašou Riganovou. Na otázku, aký bol prínos a vývoj týchto konferencií, keď ich obsahové zameranie i účastníci sa za tie roky veľakrát menili, uviedla:

„Podnetom pre organizovanie prvej konferencie (v r. 2006) bolo slávnostné odovzdanie Osvedčenia o akreditácii pre vtedajšie Hospodárske stredisko KVHL. Obsahovo bola zameraná na činnosť laboratória a zhodnotenie kvality vody vo VVS. Keď sme s pánom výrobnotechnickým riaditeľom Ing. Kočiškom pripravovali túto konferenciu, netušili sme, že časom sa stane tradičnou a každoročnou akciou k oslavám SDV. Postupne sa profilovalo obsahové zameranie konferencie a zvyšovala jej kvalita. To musím otvorene povedať. Kým v prvých ročníkoch boli prednášateľmi len naši zamestnanci, postupne sme k aktuálnym témam oslovovali aj externých prednášateľov. Hrdlo môžem konštatovať, že sa nám darí získavať renomovaných odborníkov, ktorí prednášajú na medzinárodných konferenciách. Naše podujatie preto neponímame len ako jednu z aktivít v rámci SDV, ale snažíme sa poskytnúť našim zamestnancom nové informácie a obohatiť ich o ďalšie vedomosti v oblastiach úzko súvisiacich s pitnou i odpadovou vodou.“

Ing. Rudolf Kočiško, výrobnotechnický riaditeľ VVS, a.s.

• Ozaj, kto každý z pracovníkov VVS sa zúčastňuje na konferenciách?

„Máme bohatú účasť z radov riaditeľov spoločnosti a námestníkov, technologov i pracovníkov laboratórií. Teší nás, že máme pozitívnu spätnú odozvu a mňa osobne milo prekvapilo, že o túto akciu prejavili v tomto roku záujem aj naši kolegovia z iných úsekov, ktorí - zjednodušene povedané - s vodou priamo nepracujú.“

• Na ktoré zaujímavé témy a príspevky z tohtoročného jubilejného ročníka by ste chceli osobitne upozorniť?

„Prezentované boli predovšetkým témy z oblasti kvality pitnej vody, ale odzneli aj zaujímavé prednášky na tému odpadových vôd. Zvlášť by som chcela upozorniť na prednášku doc. Bodíka z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie (FCHPT) STU v Bratislave o prítomnosti drog a liekov v našich odpadových vodách (téma sa venujeme v záverečnej časti tohto rozhovoru - poznámka red.) a rovnako zaujalo aj vystúpenie našej stálej prispievateľky Ing. Bratskej z RÚVZ Košice, ktorá prezentovala problematiku pesticídnych látok a ich metabolitov vo vodách, ich aplikáciu a vplyv na ľudské zdravie a z toho vyplývajúcu potrebu tzv. screeningového monitoringu podľa požiadaviek Európskej komisie. V súvislosti s Operačným programom Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 – 2020, súčasťou ktorého je zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov, odznela prednáška Ing. Drbohlava (Sweco Hydroprojekt, Praha) o modernizácii Úpravne vody Hertník.“

• A z vnútra spoločnosti?

„Zaujímavé a podnetné boli aj vystúpenia našich kolegov o kvalite pitnej vody vo VVS (RNDr. Švecová), o metrológii v laboratóriách (Mgr. Macej), o štandardoch kvality (Ing. Sojčáková), o výstavbe VV a VK zabezpečovanej obcami (Ing. Mydlová) a intenzifikácii ČOV Bardejov (Ing. Kalinčíková, Ing. Matejovský). Nechýbala ani prednáška o výsledkoch bezplatných analýz vôd z individuálnych zdrojov v ukazovateli dusičnany a ďalších aktivitách SDV, ktorej sa úspešne zhostili kolegyne Ing. Szanyiová a Ing. Sabová.“

• Kam by sa mali posunúť ďalšie ročníky konferencií a o aké témy rozšíriť?

„Chceme ísť ďalej a keďže je to konferencia určená pre našich pracovníkov, mojou víziou je postupne predstaviť nové alebo rekonštruované objekty ČOV a ÚV jednotlivých závodov. Myslím si, že každý závod sa má čím pochváliť! Samozrejme, aj naďalej budeme k aktuálnym témam pozývať externých prednášateľov, ale stále tu bude priestor pre prednášky našich kolegov, od ktorých uvítam nové témy a podnety.“

• Musíme sa dotknúť aktuálnej témy - lieky a drogy vo vodách. Je to téma, ktorá víri médiami preto, že spotreba drog a liekov každého druhu vrátane antiflogistik, analgetík a antipyretík (ibuprofenum, paracetamol a i.) zo dňa na deň prudko stúpa a verejnosť sa obáva, že cez odpadovú vodu sa ich rezíduá tak či tak dostávajú do pitnej vody. Budete sa jej venovať aj v ďalších ročníkoch?

„Ako som už uviedla, k téme prednášal na tomto jubilejnom ročníku pán docent Bodík.

Jeho vystúpenie zaujalo prítomných a ja len pripomeniem, že pilotná časť jeho prednášky mala úspech už na minuloročnej konferencii. Je to téma pomerne mladá, keďže prvá myšlienka merať spotrebu ilegálnych drog na základe analýz odpadových vôd je stará len 15 rokov. Táto téma však začína byť veľmi aktuálna až teraz, keďže v minulosti spotreba drog a liečiv nebola na Slovensku taká výrazná. Ani prístrojová technika v laboratóriách nebola na takej úrovni, aby bolo možné identifikovať tieto látky v stopových množstvách a naša legislatíva v súčasnosti ešte neukladá povinnosť sledovať tieto látky z hľadiska kvality vôd.“

• Téma drog a liečiv vo vode je však veľmi vážna a horúca!

„Áno, je veľmi závažná a v ďalších ročníkoch konferencií sa ňou budeme podrobnejšie zaoberať. Zatiaľ sú tieto výskumy a analýzy realizované len na akademickej pôde, v prípade Slovenska na už spomínanej FCHPT v Bratislave, s ktorou úzko spolupracujeme a poskytujeme jej vzorky odpadových vôd z našich veľkých ČOV. Pán docent Bodík nám už prisľúbil účasť aj na budúcoročnej konferencii.“

(fur.)

foto: archív redakcie

Vodárov klobúk

V časopise Vodný žurnál pribudla v 1. tohtoročnom vydaní nová rubrika nazvaná Vodárov klobúk. Predstaviť si pod ním možno trebárs aj taký čarodejnický klobúk plný tajomstiev, z ktorého vytiahneme to, čo práve potrebujeme. Napríklad nejakú informáciu či dobrú radu. V druhom pokračovaní Vodárovho klobúka prinášame informácie o tom, čo všetko musí splniť občan, ktorý si chce zriadiť vodovodnú alebo kanalizačnú prípojku.

NAPOJME SA!

V rámci projektu pod jednoduchým názvom Napojme sa! Východoslovenská vodárenská spoločnosť (VVS) ponúka možnosť bezodplatnej realizácie vodovodných a kanalizačných prípojok. Ponuka je určená pre domácnosti (nie podnikateľské subjekty!) a slovo bezodplatne znamená, že náklady spojené so zriadením prípojky idú na vrub VVS.

A konkrétne? V rámci tohto projektu spoločnosť ponúka prvú obhliadku miesta realizácie za účelom zistenia, či sú splnené technické podmienky pre zriadenie prípojky, ďalej dodávku materiálu a montáž vodovodnej, resp. kanalizačnej prípojky.

Prinášame Vám to najcenejšie...

ky, ako aj dodávku a osadenie vodomernej šachty, resp. kanalizačnej revíznej šachty. VVS zároveň ponúka aj dodávku a montáž vodomernej zostavy, pripojenie vodovodnej prípojky na vnútorný vodovod, resp. kanalizačnej prípojky na kanalizáciu nehnuteľnosti, ako aj všetky zemné práce a úhradu dopravných nákladov súvisiacich s realizáciou prípojky.

VVS ale od záujemcu o zriadenie prípojky očakáva súčinnosť pri realizácii, napríklad, že povolí pracovníkom VVS vstúpiť na jeho pozemok, ale aj poskytne všetky potrebné informácie k existujúcim rozvodom. Očakáva od neho aj súhlas s tým, že vlastníctvo vodovodnej, resp. kanalizačnej prípojky sa prevedie z VVS na odberateľa pitnej vody, resp. producenta odpadovej vody.

A čo by malo byť viac ako samozrejmé, je to, že občan, ktorému VVS zriadi prípojku, bude odoberať a používať pitnú vodu, inak povedané - nebude mať prípojku len na parádu a nebude namiesto pitnej vody kupovať v obchodoch balené vody, ktoré sú aj stonásobne drahšie a na rozdiel od pitnej vody z vodovodu zväčša nemajú žiaden atest o kvalite a zdravotnej bezpečnosti. A od občana, ktorému VVS zriadi kanalizačnú prípojku, sa očakáva, že odpadové vody bude vypúšťať do verejnej kanalizácie a nebude ich vylievat' a vypúšťať do potoka, susedovej záhrady či blízkeho lesa...

PODMIENKY A PODPISY

Základnou a prvotnou podmienkou je navštíviť príslušné zákaznícke centrum VVS a podať si žiadosť o zriadenie vodovodnej, resp. kanalizačnej prípojky. Pri podaní žiadosti musí záujemca predložiť platný doklad totožnosti, aktuálny list vlastníctva (postačí aj z www.katasterportal.sk), aktuálnu kópiu parcelnej snímky z pozemkovej evidencie (môže byť aj z www.katasterportal.sk) a zjednodušený situačný náčrt (náčrt v mierke 1:100, resp. 1:200) so zakreslením pripojovaného objektu a príslušných objektov (studní, žump, septikov a pod.).

V prípade, že žiadateľ nie je vlastníkom, resp. je spoluvlastníkom nehnuteľnosti, musí predložiť čestné vyhlásenie a ak žiadosť o zriadenie prípojky podáva iná osoba než žiadateľ, musí byť predložené aj splnomocnenie na právne úkony súvisiace s pripojením.

Podpisy na týchto čestných vyhláseniach a splnomocneniach nemusia byť úradne overené (u notára, resp. na obecnom úrade). VVS v týchto prípadoch akceptuje aj úradne neoverené podpisy.

PRÁVA A POVINNOSTI

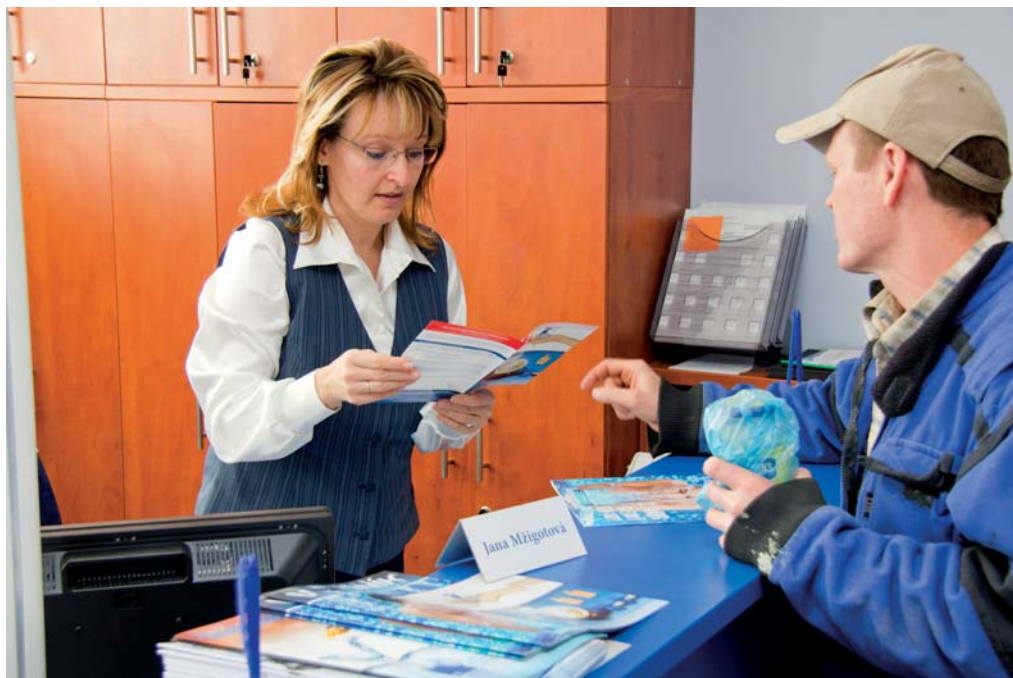
Trochu rozporuplnou môže byť požiadavka predložiť zjednodušený situačný náčrt (náčrt v presne stanovenej mierke). Vyhotovenie takéhoto náčrtu v presne určenej mierke môže totiž byť pre väčšinu "bežných ľudí" problémom. A ako má vlastne vyzerat' taký-

to situačný plánik? Na internetovej stránke VVS je presne uvedený vzor. Rovnako sú zákazníkom k dispozícii vo všetkých zákazníckych centrách Technické podmienky pripojenia, ktoré v prílohe majú vzor náčrtu (vo veľkosti A4).

Otázkou zostáva, či musí byť striktne dodržaná stanovená mierka 1:100, resp. 1:200? Áno, musí byť, pretože každý budúci odberateľ pitnej vody, resp. producent odpadovej vody je povinný splniť technické podmienky pripojenia. Ich súčasťou je aj predloženie príloh technického charakteru, ktoré sú presne stanovené aj s bližšie definovanými špecifikáciami, napríklad mierkou. Slovom, každý odberateľ musí prísne dodržať stanovené mierky, ktoré sú uvedené v technických podmienkach pripojenia, má však právo požiadať o výnimku.

A kto má takýto situačný plánik nakresliť? Môže si ho občan vyhotoviť sám? Jedným z problémových faktorov totiž môže byť práve mierka...

Zjednodušený situačný náčrt si môže nakresliť aj sám žiadateľ o pripojenie a nemusí si ho teda objednať u projektanta či geodeta a podobne. Oveľa dôležitejšie ale je, že ak občan v rámci projektu Napojme sa požiada VVS o vyhotovenie zjednodušeného situačného náčrtu, spoločnosť mu ho urobí bezplatne!

A vieme, kto je vlastne majiteľom vodovodnej, resp. kanalizačnej prípojky? Odpoveď je jednoznačná: Uzatvorením Zmluvy o realizácii prípojky sa vlastníkom prípojky stáva žiadateľ o pripojenie. A ako je to v prípade vodomeru? V zmysle technických podmienok pripojenia sú vodomery a jeho zabezpečovacia značka vlastníctvom VVS!

Keďže práva a povinnosti obidvoch zmluvných strán (VVS a klient) vo vzťahu k vodomernej šachte a kanalizačnej revíznej šachte, k vodovodnej a kanalizačnej prípojke a k vodomeru, nemusia byť na prvý pohľad stopercentne jasné, pripomeňme, že všetky práva a povinnosti obidvoch strán sú stanovené v Zmluve o realizácii prípojky a v Technických podmienkach pripojenia, ktoré sú k dispozícii na internetovej stránke VVS i v zákazníckych centrách. (fur.)

Foto: archív redakcie

Vtipy

Žabka sedí v blate na okraji močiara. Príde ježko a pýta sa:

„Tak čo, aká je vodička?“

„Ty debil pichľavý,“ odvetí urazeným hlasom žabka, „ja tu sedím ako dáma, nie ako teplomer!“

Sedí v izbe neurotik.

Otvoria sa dvere a pomaly vojde flegmatik, pošíde k umývadlu, naberie kávovú lyžičku vody a odíde.

Po chvíli sa to opakuje a po ďalšej chvíli znova.

Neurotikovi stúpa adrenalín, trhá papier, žmolí prsty, škriepie zubami...

Keď flegmatik nabere piatu lyžičku vody, neurotik s penou na ústach reče:

„Do riti, načo ti je tá voda?!“

„Horíme...“

Sedí Indián pri vodopáde a pozerá sa na svoju ženu ako perie. Vtom z vodopádu padne jeho žena na hlavu kameň a zabije ju.

Indián na to: „Do frasa, to je už tretia práčka, ktorú mi zničil vodný kameň!“

Počas návštevy v blázinci sa pýta návštevník riaditeľa, podľa akých kritérií bude rozhodnuté, či niekoho zavrú alebo nie.

Riaditeľ vysvetľuje: „No, my napustíme vaňu vodou, dáme kandidátovi lyžičku, hrnček a vedro a poprosíme ho, aby vaňu vyprázdnil.“

Návštevník hovorí: „Aha, rozumiem, normálny človek vezme vedro, aby to šlo rýchlejšie, že?“

Riaditeľ: „Nie, normálny človek vytiahne zátku...“

Na súde sa spytuje sudca:

„Pán Hladký, prečo ste nepomohli svojej žene, keď sa topila?“

„A kto mal vedieť, že sa topí? Vrieskala na mňa ako zvyčajne.“

Viete prečo blondínka vyleje vodu do počítača? Chce surfovať po internete.

Škótsko, chladný október pri krásnom jazere.

Po móle sa prechádza malý chlapec, keď zrazu spadne do vody.

Zbadá to policajt na obchôdzke a bez váhania skáče do vody a zachraňuje malého... Vyťahuje ho na breh a dáva mu dýchanie z úst do úst... Chlapec vykašle vodu... Žije!

Vtom príde za policajtom jeho otec, slzy na krajíčku a pýta sa: „To vy ste vytiahli môjho syna z vody?“

Policajt súhlasne prikývne.

Otec: „A kde má čapicu?“

Nájdí 10 rozdielov

S cieľom neustále zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb
a zároveň chrániť životné prostredie
Vám ponúkame možnosť prijímať elektronickou formou:

www.vodarne.eu

Elektronické zasielanie dokumentov

- faktúry za vodné a stočné,
- faktúry za ostatné práce a služby,
- marketingové materiály,
- iné dokumenty.

Táto bezplatná služba je určená pre všetkých obchodných partnerov VVS, a.s.

Je potrebné splniť nasledujúce podmienky:

- požiadať o službu osobne na ktoromkoľvek zákazníckom centre s platným dokladom totožnosti,
- uviesť kontaktnú e-mailovú adresu,
- podpísať zmluvu o elektronickom zasielaní dokumentov,
- predložiť plnú moc súvisiacu s podpisom zmluvy o elektronickom zasielaní dokumentov v prípadoch, ak napr. o službu požiada organizácia, ktorá má viac prevádzok/organizačných zložiek v rámci pôsobnosti VVS, a.s.

Projekt „PRÍPOJKA ZA 1 EUR“

Prečo?

- Piť pitnú vodu z verejného vodovodu?

Pretože pitná voda z vodovodných kohútikov je zdravotne bezpečná, čistá, svieža a cenovo najvýhodnejšia.

1 liter pitnej vody = 0,0016 €

- Napojiť sa na verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu práve teraz?

Pretože v rámci projektu Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. „PRÍPOJKA ZA 1 eur“ za kúpu vodovodnej plastovej a kanalizačnej revíziejšačky a za montáž prípojky zaplatíte len 1 eur.

- Odvádzať odpadové vody verejnou kanalizáciou?

Pretože odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou a následné čistenie odpadových vôd v čistiarni odpadových vôd je ekologicky najvhodnejší spôsob čistenia chrániaci životné prostredie a zabezpečujúci dostatok kvalitných zdrojov podzemnej vody pre budúce generácie.

Meradlo s diaľkovým odpočtom k prípojke za 1 euro

S účinnosťou od 1.11. 2014 v rámci Projektu Prípojka za 1 EUR je štandardnou súčasťou realizácie vodovodnej prípojky na náklady VVS, a.s. meradlo s diaľkovým odpočtom. Prípojka za 1 EUR – realizácia na náklady VVS, a.s.:

- Obhliadka miesta realizácie
- Dodávka a montáž materiálu (HDPE potrubie, mechanické tvarovky...)
- Prepláchnutie, tlakovanie prípojky
- Vodomerná plastová šachta
- Vodomerná zostava
- Meradlo so zariadením umožňujúcim diaľkový odpočet

Meradlo so zariadením umožňujúcim diaľkový odpočet

